

ikke til første Behandling, da forelaa Reformforslaget som et Led i et større Skolelovforslag. Første Gang var det et Reformforslag, der var forelagt i Folketinget; det kom kun til første Behandling, siges der i Bemærkningerne til Lovforslaget. Jo, det kom i Udvalg, men dette Udvalg kom ikke til at afgive Betænkning, det mindes jeg meget tydeligt, fordi jeg selv var Medlem af dette Udvalg. Tredje Gang var det et Forslag, forelagt af den samme Kultusminister her oppe i Landstinget i Samlingen 1890—91, og her blev det undergivet første Behandling og kom ligeledes i Udvalg, som afgav Betænkning, men rigtig nok først den sidste Dag, tror jeg, i Samlingen — det var i alt Fald den 31te Marts — og Forslaget kom derfor ikke videre den Gang, og senere blev det ikke fremsat. Ogsaa af dette Udvalg, som Landstinget da nedsatte, var jeg Medlem.

Det første og naturligste Spørgsmaal, som altsaa rejser sig ved Betragtningen af det nu foreliggende Forslag, er, hvorledes det forholder sig til dette sidste fra Regeringen i 1890—91 i Landstinget forelagte Forslag. I den Henseende maa det bemærkes at Forslaget, saaledes som det foreligger, falder i to væsentlig forskellige Bestanddele. Den ene Bestanddel, hvis Kernepunkter indeholdes i §§ 2 og 4, vedrører nærmest Spørgsmaal af samme Art som dem, Forslaget i 1890—91 havde optaget, nemlig Rettelser i Enkelthederne af Ordningen af 1ste April 1871, med Hensyn til de ved denne Lov fastsatte to Retninger af Undervisningen. Der var den Gang, i 1890—91, 10 forskellige Punkter til Rettelser i den hele Ordning, som vare optagne. En Del af disse har det nuværende Forslag ikke optaget, end ikke dem, hvorom der i øvrigt var Enighed i Landstingsudvalget. Et Punkt, hvorom der ogsaa var Enighed i Landstingets Udvalg, har det nuværende Forslag optaget, hvilket ogsaa har vundet Tilslutning fra sagkyndiges Side, nemlig Matematikens Indførelse, det hedder rigtig nok: som Bifag, i den sproglig-historiske Afdeling i de to øverste Klasser. Paa nogle andre Punkter, hvor Udvalget i Landstinget havde delt sig i et Flertal og et Mindretal, har det nuværende Forslag væsentlig fulgt Flertallet; det gælder om Latins Optagelse som særligt Fag for Disciplene i de to øverste Klasser af den matematisk-naturvidenskabelige Retning, samt med Hensyn til Spørgsmaalet om Optagelse af Religion som fælles Fag for Disciplene i de to øverste Klasser. Det var to Forslag som Flertallet i Landstingets Udvalg havde tiltraadt, og som Ministeriet altsaa nu har optaget. Paa et andet Punkt har Ministeriets nuværende Forslag fulgt Mindretallet, nemlig med Hensyn til Optagelsen af Oldtidskundskab for Disciplene af den ny sproglig-historiske Retning og den matematisk-naturvidenskabelige Retning. Det er dette sidste, som Mindretallet den Gang i Landstingsudvalget tiltraadte, men Flertallet ikke, men som nu Ministeriet har optaget i Forslaget. — Med Hensyn til et andet Punkt er det nuværende Forslag gaaet en Mellemvej. Det var et Punkt, hvor Landstingsudvalget ligeledes delte sig i et Flertal og et Mindretal, nemlig med Hensyn til Bevarelsen af Oldnordisk, som Flertallet ikke ønskede bevaret, hvad derimod Mindretallet gjorde. Som det vil ses af § 2 er Ministeren der gaaet en Mellemvej, idet det vil komme an paa en Indstilling fra vedkommende Skole, om det skal tillades, at Undervisning i Oldnordisk ombyttes med Undervisning i Svensk. — Med Hensyn til disse Enkeltheder, der danne en Side af det nuværende Lovforslag samt med Hensyn til § 4 maa selvfølgelig det Udvalg, som jeg antager vil blive nedsat om denne Sag, overveje, hvorledes det vil stille sig. Der vil ikke være nogen Grund for dette Udvalg eller dets Flertal til ubetinget at holde paa alle de Punkter, man i 1890—91. var bleven enig om, enten i hele Udvalget eller inden for dets Flertal, og man vil jo ganske naturligt være opfordret til i det hele at tage varsomt paa de Detailspørgsmaal, det her drejer sig om i §§ 2—4, fordi det dog vel nok saaledes i sin Almindelighed maa anerkendes, at det er et Omraade, som det er vanskeligt for Rigsdagen at drøfte nærmere. Man er der væsentlig henvist til at følge Ministeriet, for saa vidt det støtter sig paa sagkyndige Raadgiveres Anvisninger. Det hører jo til den Slags Enkeltheder, som kun ved Tidernes Uret ere blevne gjorte til en Lovgivningssag, fordi Loven af 1ste April 1871 kom ind paa en ret stor Detailudvikling med Hensyn til disse Punkter.

Jeg skal derfor ikke dvæle nærmere ved denne Del af Lovforslaget, men skal derimod gøre nogle Bemærkninger om dets anden Del, som egentlig har givet dette Forslag sit Præg, nemlig det ny Forslag, som nu her grundlægges ved § 1, hvorved det gøres muligt at indføre en saakaldt 3dje Retning eller en ny sproglig-historisk Afdeling eller Underafdeling af den bestaaende sproglig-historiske Retning, og som altsaa adskiller sig fra de to nu be-